

Nr 49

Av fröken Sandell m. fl., om nya former för hedersbevisning för lång och trogen tjänst inom det statliga verksamhetsområdet.

(Lika lydande med motion nr 40 i Första kammaren)

Vid 1961 års riksdag väcktes i andra kammaren en motion med begäran om utredning beträffande formerna för hedersbevisning för lång och trogen tjänst inom det statliga verksamhetsområdet. Motionen ledde dock icke till önskat resultat. Allmänna beredningsutskottet, som hade motionen för prövning, hänvisade bl. a. till att frågan om medaljväsendet komme att behandlas vid berörda fackförbunds närmaste kongresser, samt ansåg utskottet frågan vara av sådan art att den borde kunna lösas genom förhandlingar.

Fyra år har nu förflutit sedan riksdagen anslöt sig till denna uppfattning, men någon förändring i enlighet med motionens syfte har icke kunnat redovisas. Däremot har en allt starkare opinion vuxit fram bland de statsanställda, och gång efter annan har tidningsnotiser upplyst om att presumtiva medaljörer tackat nej till utmärkelsen: vid ett tillfälle nio anställda vid ett och samma verk. Fackförbunden inom statstjänarkartellen har, med anledning av en motion från Teleförbundet, i remissyttrande till kartellen i stort sett anslutit sig till tanken på en modernisering av belöningarna. Vid avhållna kongresser har bl. a. Teleförbundet, Statens sjukhuspersonals förbund och Svenska järnvägsmannaförbundet uttalat sig för att verka för att medaljer ersättes med annan belöning. Förslagsvis har nämnts guldur eller obligationer. Samtliga har dock velat behålla medaljen såsom ett alternativ för de medlemmar som önskar att mottaga medalj.

Den medalj som nu utdelas är den För nit och redlighet i rikets tjänst i 6:e storleken i guld, och priset på densamma är för närvarande 128 kronor 50 öre. Under år 1963 har utdelats 2 975 medaljer till en kostnad av 382 287 kronor 50 öre, och under 1964 2 544 medaljer till en kostnad av 326 904 kronor. Kommunikationsdepartementet svarar för ungefär hälften av detta.

Helt visst mottager alla som kommer i fråga utmärkelsen såsom ett uttryck för uppskattning, och själva högtidligheten vid det tillfälle då medaljen utdelas bidrar till att understryka betydelsen av lång och trogen tjänst. Säkerligen känner också en stor del av medaljörerna glädje och stolthet

över att vara innehavare av en medalj, även om den för det mesta blir lig-
gande undangömd i en låda. Vi är dock övertygade om att ett stort antal
statsanställda skulle hälsa tillskapandet av nya former med möjlighet att
välja mellan t. ex. en klocka och en medalj såsom ett stort tillmötesgående,
och enligt vår mening borde det vara naturligt att arbetsgivarparten tar
initiativet till en förändring. Staten bör, liksom det har skett inom den
privata sektorn när det gäller hedersbevisningar, försöka finna vägar som
är mera i överensstämmelse med den moderna människans värderingar.
Inom landstingen och inom det kommunala livet har också rätten att välja
form för hedersbevisning vunnit stor anslutning. Samhällets utveckling
följer alltmer valfrihetens princip. Även om utdelning av medalj är en gam-
mal fin tradition måste det vara angeläget att till densamma ställa upp ett
alternativ som för många kanhända skulle betraktas såsom mera eftersträ-
vansvärt.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t
begära införandet av nya former för hedersbevisning för
lång och trogen tjänst inom det statliga verksamhetsområdet
så att den anställde därvid får möjlighet att välja mellan
medalj och annat mera nyttobetonat värdeföremål.

Stockholm den 19 januari 1965

Viola Sandell

Sven Hammarberg

Gunbjörg Thunvall

Mary Holmqvist

Rosa Andersson

Rune Carlstein

i Strängnäs
